

נר שמואל

לע"נ ר' שמואל ב"ר יצחק זצ"ל

כ' בניסן - ה' דחזה"מ פסח תשע"ו

שו"ת סיכום הדף היומי

מייל: n101@okmail.co.il פקס: 03-5709307 ניתן לקבל כל יום לתיבת מייל או לפקס.

קידושין - מ"ח

1. מחלוקת התנאים במקדש במלוה על פה שיש לו אצל אחרים האם מקודשת או לו. במה שורש מחלוקתם? מדובר שהמקדש צוה ללוה שיפרע לאשה במעמד שלשתן, ונחלקו האם רב פסק שמועיל קנין זה דווקא בפקדון שהמנה נמצא בעין, או גם במלוה.
2. התקדשי לי בשטר, לר"מ: אינה מקודשת, לר"א: מקודשת, לחכמים: שמין הנייר, אם יש בו ש"פ - מקודשת, ואם לאו - אינה מקודשת. במה נחלקו?
 - א. להו"א - מדובר בשטר חוב שלה - ונחלקו במקדש במלוה האם מקודשת. [שאינן מדובר בשטר חוב דאחרים, שא"כ דברי ר"מ סותרים].
 - ב. ר' נחמן בר יצחק - אין מדובר בשטר חוב אלא בשטר קידושין שאין עליו עדים, ור"מ לשיטתו שעדי חתימה כרתי ולכן כאן אינה מקודשת. ולר' אלעזר - עדי מסירה כרתי ומקודשת, ורבנן נסתפקו כמי הלכה לכן שמין וכו'.
 - ג. איבעית אימא - מדובר בשטר קידושין שכתבו שלא לשמה, ונחלקו בדרשת ריש לקיש, מקיש הויה ליציאה וצריך לשמה בקידושין.
 - ד. איבעית אימא - כולם סוברים כר"ל, ומדובר שכתבו לשמה ושלא מדעתה, ובמחלוקת האמוראים האם מקודשת.
3. שנינו: הנותנת זהב לאומן ואומרת לו - עשה לי שירים נזמים וטבעות ואקדש אני לך, לר"מ: כיון שעשאן - מקודשת, לחכמים: מקודשת רק כשיגיע ממון לידה. במה נחלקו?
 - א. להו"א - בהכרח מדובר שהאומן נותן לה ממון אחר מלבד התכשיט, ומחלוקתם האם די בנתינת התכשיט.
 - ב. וכולם סוברים שחוב שכר פעולה חל תוך כדי עשיית המלאכה, וממילא נחשב שכרו למלוה - ונחלקו האם המקדש במלוה מקודשת או לא.
 - ג. ונדחה בכמה אופנים - האם ישנה לשכירות מתחילה ועד סוף או רק לבסוף.
 - ד. האם אומן קונה בשבח כלי.
 - ה. מדובר כגון שהוסיף לה נופך משלו, ונחלקו כשנותן מלוה ופרוטה - האם דעתה על הפרוטה ומקודשת או שדעתה על המלוה ואינה מקודשת.
4. אלו תנאים מצינו שנחלקו במחלוקת הנ"ל?
 - א. תנא קמא - בשכר שעשיתי עמך - אינה מקודשת כיון שנחשב מלוה, בשכר שאעשה עמך - מקודשת.
 - ב. ר' נתן - בשכר שאעשה עמך - אינה מקודשת, וכל שכן בשכר שעשיתי עמך.
 - ג. רבי יהודה הנשיא - בין 'שעשיתי', ובין 'שאעשה' - אינה מקודשת, ואם הוסיף לה נופך משלו - מקודשת. הנפק"מ בין ת"ק לרבי נתן - האם ישנה לשכירות מתחילה ועד סוף.
 - ד. הנפק"מ בין רבי נתן לר' יהודה הנשיא - במלוה ופרוטה - האם דעתיה אמלוה, או דעתיה אפרוטה.
5. משנה - שנינו כמה אופנים של טעות בקידושין 'בכוס זה של יין' ונמצא של דבש, או הפוך 'בדינר זה של כסף' ונמצא של זהב, ע"מ שאני עשיר ונמצא עני. כיצד הדין?

לת"ק - זה מקח טעות ואינה מקודשת. לר"ש: אם הטעה לשבח - מקודשת.
6. התקדשי לי בכוס זה - האם כוונתו לכוס או למה שבתוכו [ונפק"מ אם מצטרפין שניהם לש"פ והאם זוכה בשתייהן]?
 - א. במים - הכוונה רק על הכוס ולא על המים כיון שאינם משקה חשוב.
 - ב. בייין - הכוונה על היין ולא על הכוס, כיון שהדרך ששותים ומחזירים הכוס.
 - ג. בציר דגים - הכוונה גם על הציר וגם על הכלי, כיון שהדרך להחזיק את הציר ימים רבים בכלי.
7. מדוע ר"ש פסק אם הטעה לשבח - הרי זו מקודשת. הרי שנינו המוכר לחבירו יין ונמצא חומץ, חומץ ונמצא יין - שניהם יכולין לחזור בהם, משמע שיש שנח להם בחומץ ויש שנח להם בייין. ואף כאן יש שנח להם בכסף ויש שנח להם בזהב?
 - א. אביי - משנתנו עוסקת כשאמר לשלוחו הלויני דינר של כסף ולך וקדש לי אשה פלונית, והלך והלוה של זהב, אבל כשאשה הוטעתה מודה ר"ש שאינה מקודשת, אף אם הטעות לשבח. ויסוד המחלוקת האם מקפיד על כסף או מראה מקום הוא לו.
 - ב. רבא - [דחה את ביאור אביי] מדובר שאמרה היא לשלוחה צא וקבל לי קדושי מפלוני שאמר לי התקדשי לי בדינר של כסף, והלך ונתן לו דינר של זהב, ונחלקו האם מקפידה או רק מראה מקום, ואם עשה בדרך קשה אין זה נחשב שינוי.